

Inhoud

redactie	Inleiding	8
prof.dr A.M. van der Woude	De 'Nieuwe Geschiedenis' in een nieuwe gedaante Inleiding op de delen 5 tot en met 9	9
drs J.D.H. Harten	Het sociaal-economische leven, geografie en demografie 1500-1800 Het landschap in beweging <i>Inleiding</i> <i>Het stedelijke en industriële landschap</i> <i>Het agrarische landschap</i> <i>Nieuwe vormen in het landschap</i> <i>Besluit: het chronologische kader</i>	37 38 38 38 51 67 76
prof.dr G. Schmook jr	Geografie van het Zuiden 1480-1780 <i>Het fysische landschap</i> <i>Het cultuurlandschap</i> <i>Besluit</i>	78 78 79 101
prof.dr A.M. van der Woude	Demografische ontwikkeling van de Noordelijke Nederlanden 1500-1800	102
prof.dr E. Hélin	Demografische ontwikkeling van de Zuidelijke Nederlanden 1500-1800 <i>Methoden van onderzoek</i> <i>Het bevolkingsaantal</i> <i>Het levenspeil</i> <i>Continuïteit en verandering</i> <i>Pogingen tot het opmaken van een balans</i>	169 169 174 184 190 192
prof.dr J.A. Faber	De Noordelijke Nederlanden van 1480 tot 1780 Structuren in beweging	196 196
prof.dr E. Scholliers en dr Chr. Vandenbroeke	Structuren en conjuncturen in de Zuidelijke Nederlanden 1480-1800 <i>Inleiding</i> <i>Bevolkingsverloop en bevolkingsspreiding</i> <i>Bevolkingsspreiding en urbanisatiegraad</i> <i>Bevolkingssamenstelling en actieve bevolking</i> <i>Arbeidspotentieel en graad van geschooldheid</i> <i>Bezitsstructuur en bestaansmogelijkheden</i> <i>Fiscale druk</i> <i>Landbouw</i> <i>Economische politiek</i> <i>Handel en nijverheid</i> <i>Prijzen</i> <i>De lonen</i> <i>Koopkracht van de arbeider in de stad</i> <i>Uitgavenpakket van de stedelijke arbeider</i> <i>De levensstandaard op het platteland</i> <i>Consumptiepatroon en gezinsbudgetten</i> <i>Arbeidsverhoudingen en inkomensongelijkheid</i> <i>Weldadigheid en bijstandsverlening</i> <i>Het BNP en het hoofdelijk inkomen</i> <i>Besluit</i>	252 252 253 257 260 262 263 267 270 272 273 277 283 285 291 295 298 301 305 307 309

	Instellingen in noord en zuid	311
prof.dr H. de Schepper	De burgerlijke overheden en hun permanente kaders 1480-1579	312
	<i>Statuut van Land en Kroon</i>	312
	<i>De staatsinstellingen</i>	328
	<i>Slotbeschouwing</i>	347
prof.dr A.Th. van Deursen	Staatsinstellingen in de Noordelijke Nederlanden 1579-1780	350
	<i>De Unie en de Staten-Generaal</i>	350
	<i>De stadhouders</i>	354
	<i>De ministers</i>	361
	<i>Het werkterrein van de Raad van State</i>	366
	<i>Inkomsten van de Generaliteit</i>	369
	<i>De admiraliteiten</i>	372
	<i>De Hollandse regenten</i>	374
	<i>Lokaal bestuur</i>	380
	<i>De kleine provincies</i>	382
	<i>Justitie</i>	385
prof.dr H. de Schepper	De overheidsstructuren in de Koninklijke Nederlanden 1580-1700	388
	<i>Land en kroon</i>	388
	<i>De staatsinstellingen</i>	395
	<i>Slotbeschouwing</i>	405
prof.dr P. Lenders	Instellingen, de permanente kaders in de Zuidelijke Nederlanden 1700-1780	406
	<i>Het statuut van het land en het soeverein gezag</i>	406
	<i>Centrale bestuursorganen</i>	407
	<i>Gewestelijke instellingen</i>	411
	<i>Lokale structuren</i>	414
	<i>Vernieuwingspogingen</i>	415
	<i>Standenstructuur en fiscaliteit</i>	417
	Het politieke en religieuze leven na 1480	419
prof.dr R. van Uytven	Crisis als cesuur 1482-1494	420
	<i>De erkenning van Maximiliaans regentschap en de vrede van Atrecht</i>	420
	<i>Maximiliaans ingrijpen in Luik, Utrecht en Gelre</i>	422
	<i>De onderwerping van Vlaanderen en de hervatting van de Franse oorlog</i>	423
	<i>De nieuwe opstand van Gent en Brugge</i>	425
	<i>De Nederlandse opstand onder leiding van Filips van Kleef</i>	426
	<i>De politieke ommezwaai</i>	431
	<i>De economische wending</i>	434
prof.dr J. Roelink	Religiegeschiedenis 1480-1780	
	Inleiding op de delen 5 tot en met 9	436
prof.dr W.P. Blockmans en dr. J. van Herwaarden	De Nederlanden van 1493 tot 1555: binnenlandse en buitenlandse politiek	443
	<i>De regering van Filips de Schone 1493-1506</i>	443
	<i>De minderjarigheid van Karel V 1506-1515</i>	450
	<i>De regeringsperiode van Karel V 1515-1555</i>	454
	<i>De Bourgondische Kreits</i>	482
	<i>Bourgondische staat of wereldrijk?</i>	485
dr A.F. Mellink	Territoriale afronding der Nederlanden	492
	Noten	507
	Geciteerde bronnen en literatuur	514
	Beredeneerde bibliografie	523
	Verantwoording van de illustraties	548
	Index op personen	549